

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

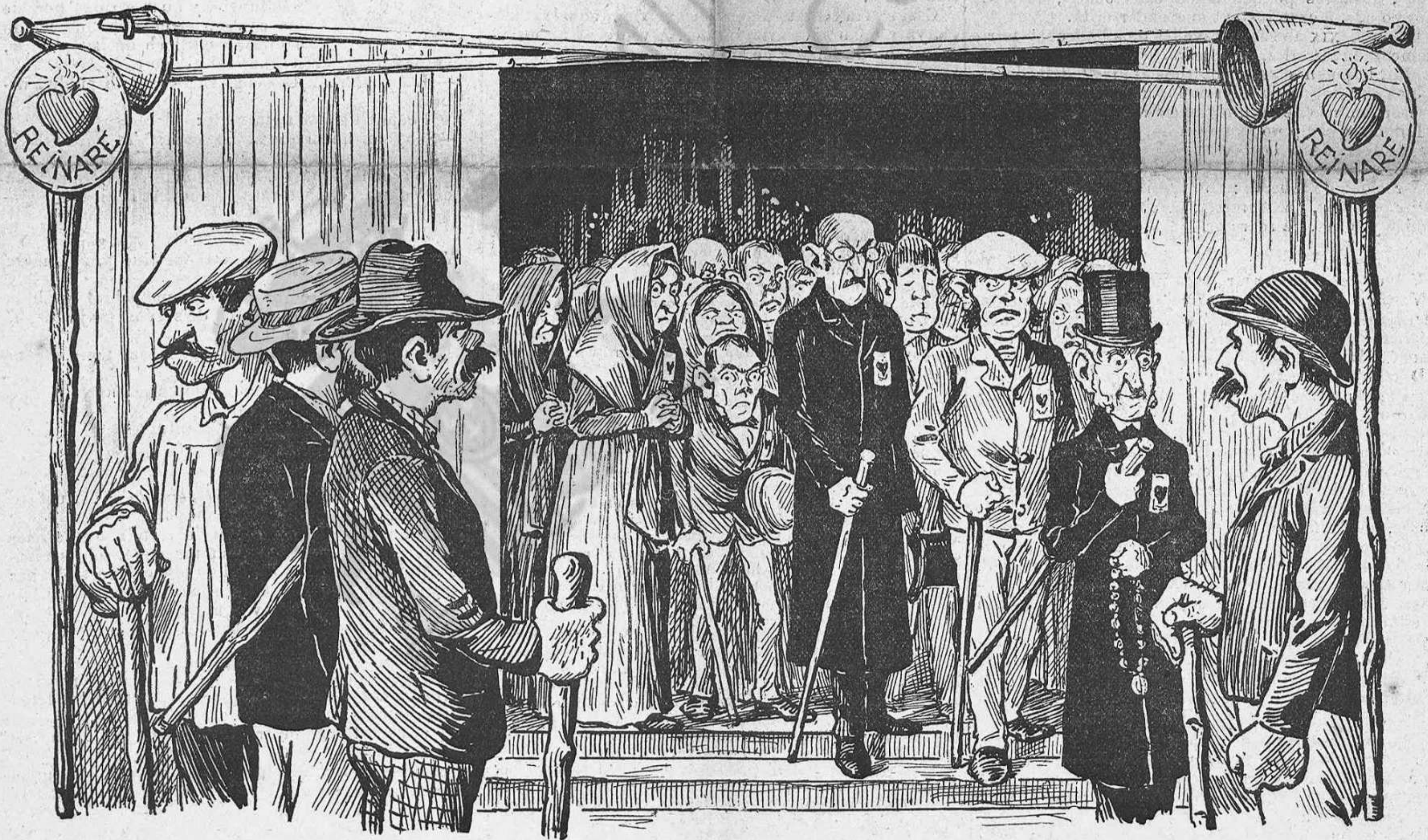
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

FUNCIÓ DE DESAGRAVIS.—SORTINT DEL PÍ

— Veyám si ara qu' hem desagraviat el cor, ens agraviaràn el cap.

SEMBRADORS DE MALA HERBA

OTS els coneixem: portan el cap mes ó menoe pelat y vesteixen faldillas mes ó menos negras. Constituheixen la llopada clerical. A ells se deuen las principals desgracias del país: á ells es degut sobre tot, l' atrás de la nació. Si sols de l' ànima 's cuidessin tindrian dret al respecte universal. ¿Quí es que pogués sentir la necessitat mes mínima de in-

miscuirse en las questões inherents á la conciencia agena? Cada hu podría entendres y ballar sol al compás de la música mística que li toquessin.

—Jo crech—dirian els que creuhen.—Ne tinch una verdadera necessitat.

—Enhorabona—'ls hi respondrian fins las personas mes refractarias á tota idea religiosa y á tot principi ultra-terrenal.—Creyeu lo que vulguéu, y allá vosaltres ab las vostras creencias íntimas, desde 'l moment que aquestas, per ser cosas excludivament vostras, no fan mal á ningú.

Pero no succeheix aixís desgraciadament.

Las creencias solen ser la máscara del desapoderat afany de dominació.

Regularment darrera de cada creyent de bora fé, hi ha un sectari rencorós, disposat á tot contra 'ls que no opinan com ell; aixís com darrera de cada creyent dels que ho son tan sols per conveniencia propia hi ha un hipócrita malvat, ferment de las majors perturbacions.

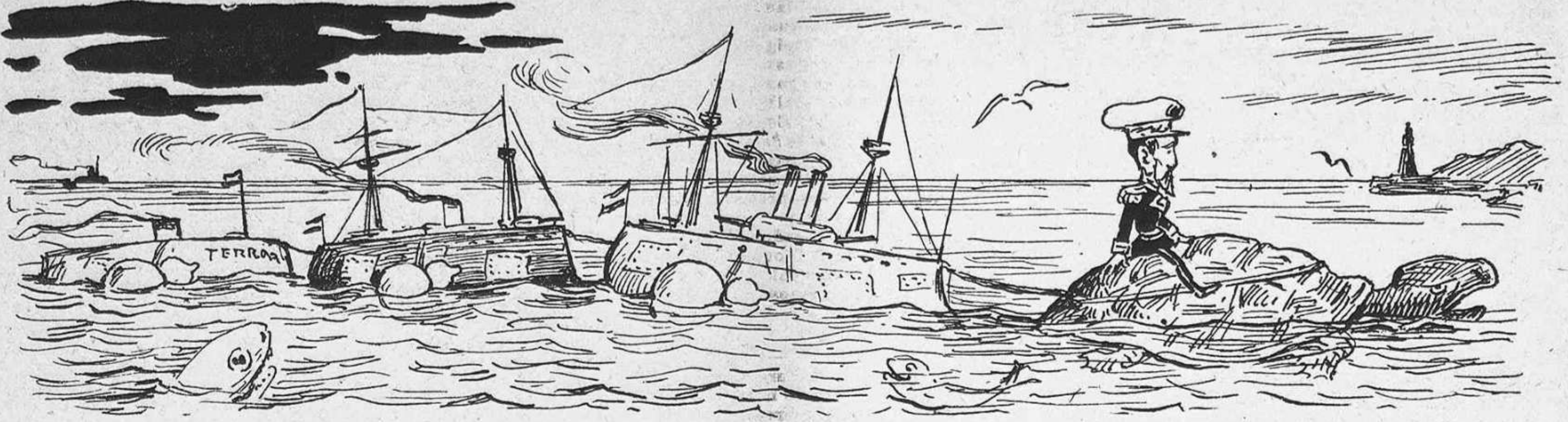
Y dels uns y dels altres se valen arterament els sembradors de malas herbas.

***

Espanya, á través de aquests últims sigles, ha vingut

VIATJE DE LA ESQUADRA Á SANT SEBASTIÁN

Després de la sotragada,
prenguem precaucions, companys;

d'una esquadra ben cuydada
diu que n'hi ha per molts anys.

sent un camp ahont las malas herbas hi han crescut sempre ab entera llibertat.

Altres pobles mes felissos, durant los sigles XVI y XVII, varen resoldre ab valentia la qüestió religiosa que doná lloch al establiment de la llibertat de conciencia, base segura de todas las demás. Unicament Espanya, representada pels reys de la Casa de Austria, s'imposá 'l paper de paladí intransigent de la unitat católica.

Mal mirats per tot lo mon ab tot lo mon lluytarem y sempre ab fortuna desigual. Plens de benediccions semblavam deixats de la má de Deu. A cada campanya anavam perdent bossins de nostre immens imperi. Y mentres el mon emancipat progressava á grans volades, nosaltres permaneixíam estacionaris, cada día mes pobres, á cada instant mes endarrerits.

Lo sigle XIX ab sas maravillas nos ha trobat terriblement endarrerits, incapassos de guanyar lo camí perdut, impotents pera posarnos al nivell dels demás pobles que tingueren la gran fortuna d'enterrar nasta 'l recort ominos de la intolerancia religiosa.

Lo nostre camp no ha pogut llevar per estar enterament cubert de malas herbas.

En lo que va de sigle s'ha regat ab la sanch de tres generacions de liberals: tot inútil. La mala herba, á petits períodos, desapareixia; pero tenia las arrels molt fondas y tornava á rebrotar.

***

Y avuy mes que may rebrota ufanosa.

Vinticinch anys de restauració borbónica han sigut per ella un período de magnífica sahó. Las malas herbas han crescut, s'han anat espessint, s'han anat extenent... Lo camp fa fástich.

D'ell n'apartan ab despreci las miradas los pobles extrangers, al véurens arribats al últim grau de la mes espantosa decadencia.

La reacció religiosa es mestressa de tot.

Disposa de un poble embrutit y aclaparat, incapás de redimirse per son propi esforç, incapás de vigorisar los ressorts fluixos de sas antigüas perdudas energias.

A copia de treballar per mantenir sas creencias religiosas, ha acabat per no creure en res, ni en sí mateix.

Y en aquest estat 'l ultramontanisme 'l explota miserablement, la ignorancia se 'l xucla, la impotencia 'l converteix en una especie de cadáver á disposició exclusiva de las bandadas de negres corps, qu' enfonzan en ell lo bech y las úrpias.

Per tot arreu, mentres se tanca las escuelas, representació de la vida civil, se van obrint nous convents que difundeixen la sumissió estúpida, la renuncia á la facultat de pensar y las tentacions de 'l apática gandería.

Tota una generació de deprimits ha deixat passar, sense sentir los estímuls de un aspre revulsiu, catástrofes tan horrendas com las que han acabat ab la vida de la juventut proletaria y ab los últims restos de nostre imperi colonial.

Se diu que 'ls autors de tantas desgracias y maldats s'han limitat á anar á impetrar lo seu perdó en lo tribunal de la penitencia. L'Iglesia 'ls ha absolt y s'han quedat tranquils.

***

Pero la Iglesi no fa may aquests serveys en vá.

Tácitament deu haver establert entre un y altre poder un conveni, mediant el qual 'l Estat se constituix en lo favoreixedor mes decidit de la dominació clerical.

Per aixó están avuy mes envalentonats que may els sembradors de mala herba.

No sols devoran una de las porcions mes substanciosas del pressupost, sino que contan per tot ab 'l impunitat mes absoluta.

Cobran bons sous y conspiran.

Els son los que tenen sempre previngut y á punt

de amollarlo contra tota tentativa lliberal ó democrática 'l mónstruo ferotje de la guerra civil. En los calaixos de todas las sagristias hi ha sempre previnguda la execrable boyna.

A n'aquesta táctica perversa obeeix la grotesca campanya del *Reinaré*. No han reparat en pendre 'l Sagrat Cor de Jesús com á bandera de las sevas infernals maquinacions. En 'l última guerra carlista 'l feyan servir de corassa ó amuleto contra las balas lliberals, estampantlo en los famosos escapularis del *Detente*.

Al treure'l de nou avuy realisan á un temps una provocació y una amenssa. No altra cosa 's proposan que emborraxar als seus partidaris ab la perspectiva de una nova campanya de sanch, incendis, violacions y lladrocinis.

Casi estém tentats á desitjar que vinga aqueixa campanya y quan mes aviat millor. A veure si al últim, ab un cop de forsa y de audacia, 's conseguix cremar á la mala herba fins á las sevas arrels mes fondas.

P. K.

LA CATEDRAL DE BURGOS

Era á primers del any 1869. Acabava de triuñar la revolució de Setembre y 'l govern provisional treballava activament en la nova organizació del país.

Un dels ministres que ab mes fé y voluntat s'ocupavan en aquesta tasca era 'l inolvidable Ruiz Zorrilla. Encarregat de la cartera de Foment, una de sas primeras preocupacions va ser salvar los innumerables tesoros artístichs que possehia Espanya y que per trobarse en mans del clero corrian imminent perill de desapareixe.

Tothom ho sabia. Las joyas mes ricas é interessants dels temples eran venudas ocultament en benefici dels peixos grossos de la iglesia, y no foren pocas las que mes endavant serviren ab son producte pera fomentar la guerra carlista.

Alló no podia tolerarse y en Ruiz Zorrilla volgué acabarho d'un cop. Buscant la manera de realisar lo seu propòsit sense grans dificultats, circulá ordres secretas á todas las localitats d'Espanya, en virtut de las quals los representants del govern devian incautarse á tot arreu y en un mateix dia de tots els arxius, objectes de ciencia, art y literatura que 's trobessin en catedrals y convents, destinantlos immediatament al servey públich en los museos y bibliotecas de la nació.

Entre 'ls delegats del Estat que reberen 'l ordre del ministre s'hi contava, naturalment, lo governador de Burgos, qu'era llavors D. Isidoro Gutierrez de Castro.

Cumplint aquesta autoritat, com no podia per menos, las instruccions del govern, se presentá en la Catedral disposat á incautarse de tots els objectes artístichs dignes de ser custodiats per la Nació.

Y 'ls fanatichs de Burgos, donant una prova més de la seva mansuetut, ho varen fer tan bé, que dintre mateix de la catedral assassinaren al pobre governador, entretenintse després en arrastrar pel temple 'l seu cadavre.

Tan horrenda salvatjada, realisada per católichs dintre d'una iglesia católica y que cap rahó pot disculpar, fou consumada—diu un historiador imparcial,—á ciencia y paciencia dels canonjes, que varen presenciaria.

***

A Burgos y dintre d'aquesta mateixa catedral s'está celebrant actualment un Congrés católich, ab graa concurrencia de bisbes, catedrátichs reaccionaris y altres personas enemigas de la llibertat, de la llum y del progrés.

L'iglesia—diuen—está espléndidament adornada, y en las parets s'hi veuen grans cartells ab llegendas piadosas.

Seria bonich—y al mateix temps seria veritat—qu'entre aquests cartells n'hi hagués un que digués:

«Dintre d'aquest sant temple, el dia 24 de Janer de 1869, fou assassinat y arrastrat bárbarament per una turba fanática lo governador civil de la provincia, que no havia comés altre delictes que cumplir ab tota fidelitat las ordres dels seus superiors.»

F.

'escena en lo teatro de Maravillas de Madrit, ahont cada vespre 'scantan unas coplas alusivas á n'en Villaverde.

Lo ministre de Hisenda assisteix á la funció, y quan arriba 'l hora de las coplas, el cómic que ha de cantarlas, en lloch de las picants,

n'entona unas altres sense sal ni pebre. —¡Las coplas!... ¡Las coplas!...—cria 'l públich desafortat.

Y 'l cómic s'adelanta y diu:

—Senyors: mirin que si las canto, 'm portan á la presó.

Lo públich en massa, al sentí aixó, 's gira de cara á n'en Villaverde, observant que aquest fa signos negatius ab el cap.

***

Y 's cantan las coplas, y tothom riu, y aplaudeix tothom.

Menos el ministre que roig com un pebrot y ab la cara mes llarga que qualsevol dels seus projectes, s'aixeca del palco y toca 'l dos.

Davant de aquesta fugida vergonyosa, aquí va una copla:

Las coplas de un pobre cómic
te fan fugir amatent:
¿qué será quan te las cantin
á coro 'ls contribuyents?

Un altre inválit á la llista: *El Lepanto*. Tot just ha sortit del arsenal y ja no pot caminar.

Succeheix ab ell exactament lo mateix que ab los seus antecessors. Construhits á tot gasto, sols serveixen per demostrar que no hi ha redenció possible per la marina espanyola, fins que s'envihi á passeig á tots els que fins ara han intervingut ab ella.

A passeig, pero no embarcats. A passeig... y á peu.

A la badia de Palma de Mallorca s'hi han presentat alguns barcos desconeguts que han practicat sondeigs en determinats paratjes.

Naturalment, hem de creure que aixó no ho fan pas ab cap malicia.

Los barcos desconeguts serán de aquells que quan no tenen res mes que fer, se dedican á la pesca d'islas.

L'hermosa Espanya.

A Matahermoso (Cáceres) els vehins tractavan de corre un toro. El governador els negá 'l permís; pero ells, empenyats en tirar endavant la broma, varen fer cara ab gran heroisme á la guardia-civil que tractá de impedirho, fins al punt de obligarla á tancar-se dintre de una casa, impotent per resistir 'l embestida de un poble tan barbián.

Davant de aquests exemples de intrepidés, be podem exclamar:

—Aún hay patria, *vagamundos!*

Ja han comensat las prédicas, á propòsit de la peste bubónica.

Succeheix ab aquesta calamitat lo mateix que ab la guerra: es un cástich del Cel. Aixís ho diuen los ensotanats sense descalsarse.

Veritat es que la peste bubónica encare no la tenim. Pero no será aixó perque ells no fassin tot lo possible per cridarla.

Y sí, per un acás arriba á venir, ja cal que desd' ara 'ns preparém á donarlos las gracias.

Respecte de aquest punt lo poble s' hauria de acostumar á prescindir de tota preocupació fanática.

Molt li interessa prescindir de aqueixa especie de santonisme musulmán y ser lógich avants que tot y per damunt de tot.

¿Volen els ensotanats que admetém que las guerras, las pestes, las inundacions, la filoxera, la llagosta y todas las calamitats son un cástich del Cel? Enhorabona. Aixís siga.

Pero, en aquest cas, haurán de permetre que 'ls preguntém:

—¿Quína influencia, es donchs, la vostra, que no teniu, ni trobeu may medi d' evitarlas? Y si cap influencia teniu ab las altas potestats celestials, ¿quina necessitat tenim nosaltres de pagarvos els 40 milions de pessetas del pressupost, y demés gangas que s' hi deixan caure?

DREYFUS

Poch á poch, pero afortunadament en línea recta, lo procés del ex desterrat de l' isla del Diable va avansant y acostantse al seu desenllás.

La llum complerta, pura, diáfana, no s' ha fet encare; pero comensa ja á veures una mica de claror. Y á fé que per evitarlo in' hi han apilat de sombras sobre l' assumpto los enemichs del capitá israelita.

Las declaraciones dels perits calígrafos han donat molt joch. A pesar de que la convicció está feta; á pesar de confessarse l' Esterhazy autor del bordereau base de l' acusació, encare alguns experts se negan á baixar del burro. ¡Es tan poderós l' amor propi ferit y 'ls costa tan als esperits orgullosos confessar los seus errors!

Un perit, M. Bertillon, es el que mes empenyat está en probar que l' bordereau es de 'n Dreyfus. Naturalment: l' home, quan el procés de 1894, va declarar ab tota certesa que l' document era obra del acusat, y ¿cóm s' ho fa ara per dir en veu alta que no hi entén res y que gracias á la seva ignorancia un inocent ha viscut desterrat cinch anys en una isla, poch menos qu' engabiats com una fiera?

Segons ell, autor de un sistema infalible d' investigació, lo bordereau va ser escrit per en Dreyfus: las *aaa* tenen aquesta forma, las *fff* baixan d' aquest modo, las *ooo* son casi rodadas... Aquesta lletra es evidentment del acusat.

Pero darrera d' ell vé un altre perit y valentse del sistema infalible per M. Bertillon inventat, demostra palpablement que l' autor del bordereau... pot ser el mateix M. Bertillon.

Fins n' hi ha hagut un que durant la vista ha dit al tribunal:

—Si l' perit M. Bertillon, comparégués davant d' un jurat anglés sería declarat boig.

¡Y en mans de semblants homes queda mols cops depositada l' honra, la vida, la fortuna dels ciutadans!...

En mitj de tot, hi ha un sintoma, una circumstancia, que, fins prescindint de lo que resulta de la vista del procés, pesa extraordinariament en la conciencia de la gent imparcial.

Dels personatjes favorables al acusat Dreyfus no n' ha fugit ni desaparegut cap. Tots se troban allí al peu de la bretxa disposats á sostenir una y mil vegadas las sevas afirmacions.

En cambi, vejis lo que passa ab los de la part contraria. L' agent Lemercier-Picart apareix un dia penjat; lo coronel Henry 's bada 'l cap d' un tiro; lo repugnant Esterhazy al saber que 'l demanan passa 'l canal y se 'n va á Londres; lo famós Paty de Clam cada vegada que 'l citan, se fica al llit...

¿Veritat que aquests fets son altament significatius y fan pensar una mica?

F.

¿SEGONA EDICIÓ?

—¿Que no tremolas, Perico?
—¿Jo?... ¿Per qué haig de tremolar?
—Pel perill que 'ns amenaça per la part de Portugal.
—Vols di aixó de la bubónica?

Xato, estich curat d' espant, y 'l mateix me fa morir-me el diumenje que 'l dimars. Si un hom no té á la planeta que ha d' anársen al calaix, ja li pots tirá 'ls microbis mal siguin á dintre del plat; no hi ha cuydado que hi peti. Al contrari, si per cas la séva hora es arribada, ab una molla de pan' hi ha prou per envenararlo y deixarlo enrabanat.
—Pero ¿qué dimoni xerras?
—Xato, alerta ab l' enrahonar, que jo no més sé que xerrin els lloros y 'ls diputats.
—Retiraré la paraula, si per xó t' has d' agraviar; pero consti que jo al ferte la pregunta que tú fabs, ni pensava en la bubónica ni ab el qui la va inventar.

—¿No?... donchs ¿á qué t' referías?

¿No has parlat de Portugal?

—Ja veig que vas á las foscas y que vius molt atrassat de política. Pues sápigas que 'ls portuguessos están esmotant todas las eynas y ferrant tots els caballs per veni á conquistá Espanya.

—Hola, aixó si qu' es salat.

¿Y per qué han de conquistarnos?

—Per res: perque diu que allá fa temps que 'ns han pres el número, y ara 's volen dedicar á pendrens la independéncia.

¿Qué te 'n sembla? ¡Portugal apoderarse d' Espanya!

Com qui diu un escarbat volgent plantar cara á un toro.

—¿Es un país magre?

—Y tal; l' últim reyalme d' Europa.

Tal volta en tot ell no hi ha tanta gent com á Manresa.

—Pero estarán ben armats!

—¡Y qué han d' estar! Dotze maísers, uns quans canons de mitj pam y ja está fet l' inventari del seu poder militar.

—Pues si que tindria gracia que sent com son quatre gats vinguessin á marejarnos.

—¿Ells?... ¡No siguis carcamal!

Un país que no té exercit,

un país que no té un clau,

un país sense marina,

un país que tot ell cap á dins d' una portadora

¿vols tú que vingui á buscar bronquina á la gent d' Espanya?

—¡Oh, devegadas...

—¡Ja val!

Que ho probin, si son tan macos; que ho probin, y menjarán estofat en abundancia.

—Xato, 't trobo molt armat y crech qu' en aquests negocis es convenient caminar ab peus de plom.

—¡Ves al diable!

¿Pens de plom ab Portugal, una nació de titellas?

¿Pens de plom ab uns babans que ni saben lo que 's dinhen?

¿Pens de plom ab uns cobarts que al primer tiro ja corren?...
—Francament, fins tr' ho extrany que sent tan fresca la cosa ja te 'n hajas olvidat.

—¿De qué?

—Quan vam tenir guerra ab els nort-americanos ¿qué deyam d' ells allavoras?

Qu' eran uns desventurats, una colla de tocinos, una réqua de ignorants...

y no obstant, aquella tribu, aquell grapat d' animals, aquell poble de tocinos va omplirnos el cos de blaus y 'ns hi va deixá una marca que may més s' esborrará.

—Ja!... Vols dir que 'ls portuguessos...

—Vull dir qu' estich escamat y que en materia de guerra fins temo... de Portugal.

C. GUMÁ.

CATALANISTAS Y FEDERALS

Alguns elements federals, dels que s' estiman mes la forma que 'l fondo, mes la federació que la democracia, varen anar á trucar, segons m' han dit, á las portas del casal catalanista.

Ni may que ho haguessin fet.

Perque desde la gòtica finestra de aquella casa poch hospitalaria, una veu desconeguda 'ls va respondre:

—Que Deu vos fagi bé, germans!

Y van quedarse al carrer ab las sevas ideas federals y ab un pam de nas per afegidura.

No dich ab deu centímetros de nas perque 'ls que 's mostran tan apegats á las cosas antigas no regeix encare 'l sistema métrich decimal.

Aquí ahont tots ens coneixém es una trista cosa que personas que sustentan en lo seu credo los principis democrátichs y la forma republicana, mostrin tan vivas concomitancias ab uns elements entre 'ls quals l' esperit reaccionari hi te son major pes.

Jo no negaré qu' entre 'ls catalanistas hi haja alguna que altra individualitat do'ada de sentiments liberals; pero aquestas son els menos, y á penas poden influhir en las resolucions del gremi. Si no estiguessin obeccadas aquestas individualitats anirían á sumarse ab los federals, acceptant lo credo de aquesta comunió que al cap y al últim está perpetuament definit.

Los restants catalanistas ó bé son neutres en la política, qu' es lo pitjor que 's pot ser quan se tracta de ter política, ó bé son oberta y manifestament reaccionaris.

Aquests últims son los que pesan, los que més influheixen, los que en un moment donat farían caure 'l platet de la balansa del costat de la reacció.

Y entre ells y tothom que 's diga y 's tinga per republicá

partidari de las solucions avansadas y progressivas hi media un abisme tan ample com l' espay de temps que separa l' Edat mitja de nostres días.

¿A qué obeheixen sino á un esperit tradicionalista en lo sentit més ranci de la paraula y del concepte?

Los seus enamoraments per las cosas y las instituciones de la velluria ratllan en anacrónichs y ridiculs.

La seva adhesió inquebrantable als abusos de la teocracia, á la qual no atacan may, ni quan se fa digna de las majors censuras, revela l' esquit de seus sentiments. No hi volen partir peras ab la reacció ultramontana, quan ben mirat, es la reacció ultramontana lo que 'ns ha perdut.

A n' ells deixeu los dir mal dels castellans y de tot lo que no siga catalá.

Cert que del odi que sostenen contra Madrit y 'ls abusos de la centralisació avuy ne paticipan en més ó menos grau tots els espanyols; pero ells lo traduheixen en un contraproduhent odi de rasses, com si las demés provincias y regions espanyolas no siguessen víctimas dels mateixos mals que afligeixen á Catalunya.

Pero son mesquins de mena, y aixís com avuy pugnan per establir rivalitats entre regió y regió, demá las establirían de la mateixa manera entre comarca y comarca de la mateixa Catalunya, entre poble y poble de la mateixa comarca, entre barri y barri del mateix poble, entre carrer y carrer del mateix barri, entre casa y casa del mateix carrer y entre vehi y vehi de una mateixa casa.

Fins á tal extrém els arrastraría 'l seu esperit particularista que no te altre fonament que la mesquina del seu esperit.

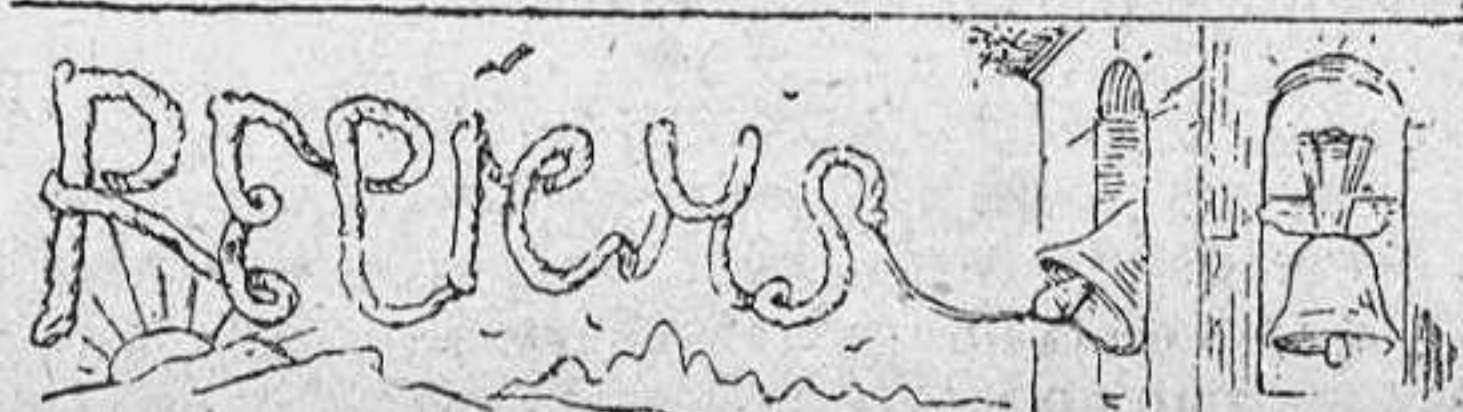
Per tots aquests motius no es possible la més mínima concomitancia entre 'ls republicans federals y 'ls catalanistas.

Després de tot constituheixen los primers un partit que ha cregut sempre en la necessitat de la existencia de una nació, si bé constituída federativament, grèn y unida, mentres los catalanistas se riuen cada día de la patria espanyola, ne fan befa constant y la prenen com una causa de desditas.

Per ells, enllá del Ebro son estrangers.

Y arriba á tal punt sa fatlera insensata, que quan tot aconsella la necessitat de aplicar poderosos reconstituyents á la patria espanyola, á fi de salvar tota la personalitat nacional, ells passarian ab gust per l' amputació de un membre, com si un membre separat del cos, pogués viure.

P. DEL O.

Bilbao s' ha fabricat una medalla ab la benedicció de Sant Francisco, la qual, segons resa 'l prospecte es maravillosísima contra los demonios y contra toda clase de males y peligros espirituales y temporales y contra las muertes

repentinias.» Pero encare es bona per un' altra cosa la miraculosa medalla.

Basta saber que 's ven á dos ralets y á tot estirar costa deu céntims. De manera que te la doble virtud sobre 'l que la compra de treureli 'ls dimonis del cos y 'ls calés de la butxaca.

El Duch de Tetuan no vol fer ali ab en Silvela. Ni que li obliguin á la forsa acceptará ell una cartera en un gòbern presidit per l' home de la daga.

Eil se reserva per empresas de major importancia. Naturalment, forsut com es, quan arribi la de *vádmunos*, ell es qui portará 'ls baguls á l' estació.

Apropósit del bólit brillant que l' altra nit va atravesar l' espay, deya un amich meu:

—Aquest bólit m' agrada mes que 'ls altres, qu' en lloch de donar llum donan fum.

Hem de donar las mes expressivas gracias al Sr. Sanz Escartín per la disposició que ha prés manant tancar los cafés y altres establiments análechs á las dugas de la nit.

Perque usant de las facultats de qu' ell mateix se considera revestit, de igual manera que 'ls fa tancar á las dugas de la nit, podria ferlas tancar á las dugas de la tarde, y tot aixó hi perdriam, els que després de dinar tenim la costum de anarhi.

Ara no mes falta que 'l Sr. Sanz Escartín fassa l' favor de dirnos si quan sortim de casa 'ns ne podém emportar la clau de la escaleta.

L' altre día va presentarse á la casa de socorro un pobre feligrés que te rellogat á un capellá 'l qual, en un moment de furia, va saltarli al coll, y ab una mica més l' escanya.

Capellá es aquest que 's recomana al exámen y estudi dels fusters. Es una eyna nova fins ara desconeguda. Barrina y estenallas tot en una pessa.

Parlant de peste bubónica deya un célebre doctor:

—Espanyols: no tingueu por, qu' estém passant la borbònica y es mil vegadas pitjor.

Una impressió del general de las ulleras fumadas:

«Mi viaje á París ha robustecido la idea que tengo de que España necesita restablecer el concepto de su fuerza ante el mundo.»

La llástima es que per restablir las sevas forsas, Espanya, no pot fer lo qu' ell: anarse'n á pendre las ayguas de la Bourboule.

Los republicáns de Palma ho han fet bé. Contractaren una música y se'n anaren á fer una tocata á todas las casas ahont hi lluhia la placa del Sagrat Cor. Per supuesto que per tot arreu tocaren la mateixa pessa: la Sagrada Marsellesa.

La qual sempre qu' es tocada ab afinació y fervor constituheix una estocada dirigida al mitj del cor.

Deya un ensotanat en un rapte de franquessa:

—Desenganyeuvos: perque en aquest mon tot vaja conforme, es precis que l' Iglesia vetlli per la salut de l' ánima dels fiels y pel benestar de son propi cos. Sols de aquesta manera estaré l' mon perfectament equilibrat.

Molt se deya avants qu' en Silvela era un polítich perfectament imposit del funcionament del sistema que regeix á la Gran Bretanya, un verdader polítich á la inglesa.

Pero ha resultat al cap-de-vall que l' verdader inglés era l' poble espanyol, per quant tot lo qu' en Silvela li havia de donar li ha quedat á deure.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª KARADA.—Ta-ri-fa.
- 2.ª ANAGRAMA.—Llantias—Antillas.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La buena sombra.
- 4.ª AUCELL NUMÉRICH.—Hortensia.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Las donas petitas son menos vistas.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Joseph Simbori, Toca campanas de Gracia, P. Salom Morera, Joaquím Vives F., Jaume Mas, J. Ribera, Narcís del Toro y J. B. Surribas.—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Fray Granota, Petit Vall-de-Mun, Sebastianet, Un xinxonet, y Un de la piga:—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envia. aquesta senmana.

Ciudadá J. Matas: L' idea no va mal: lo desarrollo es lo que no m' agrada.—J. Staramsa: Va be tot; y gracias.—A. Deu: Mas sa verda, home!—Gafarró: Procuraré insertarlo.—R. T.: Si que 'n fa pessa.—Samuel Grau: ¿Y la solució?—J. Moret de Gracia: Algo aprofitaré.—Congre Gos: Lo dibuix no va.—S. A. y C.: Aceptat.—Angel Miró Quim: Es molt magret.—J. J. R.: Bueno, entesos.—Lluïseta del Castell: No va mal.—Un de S. Gervasi: Vull dir que hi manca facilitat, que no corra bé, que l' autor s' entrebanca ab frequencia.—Angel Montanya: El quadret s' insertará.—Anselm Lliberati: Está faltat de condicions literarias.—Diez Pardo: No serveixen.—J. Aubert Manent: Lo mateix li dich.—I. M. (Vacarissas): Es impossible parlarne: l' assumpto es mes de la competencia dels Tribunals que nostra.—R. Casals Valls: Li agrahim l' atenció, pero 'ls dibuixos son impublicables per dificultats técnicas.—Angel Carbonell: No senyor; es un' altra persona.

Ciudadans P. Colomer, Martí Revollós, Emili Albert, Pere Martí Peydro, Aquileta, J. Ferrat, Congre Gos, J. Ximeno Planas, Quiquet C., Pep Llauné, V. Tarrida, Quimet Borrell y Antón del Singlot: Rebutis los traballs literaris que destinan al Almanach, y gracias.

LOS QUE COBRAN

—¿Qué diuhen? ¿Cóm va la peste?
No sabém si vé ó no vé;
pero mentres el sou corri,
per nosaltres va molt bé.

de un fotógrafo á ferse treure 'l retrato. Lo retratista li diu:—Procuri fer una cara ben apacible... Tal com se posa, 'l retrato sortirá molt dur... una mitja-rialleta l' afavorirá molt.

—De manera que haig de somriure, eh?... Donchs ho aplellaré per alguns días. A veure mentres tant si 'm aproban l' acta.

A casa de un banquer:
—Es aquí que fan préstamos sobre títuls?
—Sí, senyor.
—Donchs bé; necessito 4,000 duros.
—¿Aho it son els títuls y de quina renda?
—De cap.
—Llavors...
—Els meus títuls son un de marqués y un altre de baró.
—Dispensi; pero aquests no 's cotisan á la plassa.

Dugas nenas de poch anys, se disputan sobre 'ls talents de las sevas mares respectivas.

—La meva mamá sab fer mató.
—Y la meva sab fer crema.
Y la discussió va fentse á cada instant mes viva, fins que una de las contrincants, exclama:
—Hi ha una cosa que la meva mamá sab fer y la teva no ¿quant t' hi jugas?
—¿Quina cosa, veyam?
—La meva mamá se sab treure de un cop todas las dents de la boca.

QUÉNTOS

Un subjecte convida á dinar á un tipo que 's distingeix per la seva conversa xispejant.

Los menjars son bastant dolents y l' vi detestable.

Y á pesar de tot el convidat enrahona pels cotxes.

A l' hora de anarse'n, l' anfitrió li dona las gracias...

—Ens ha fet passar un rato deliciós —li diu:— ¿Quina gracia y quin bon humor!...

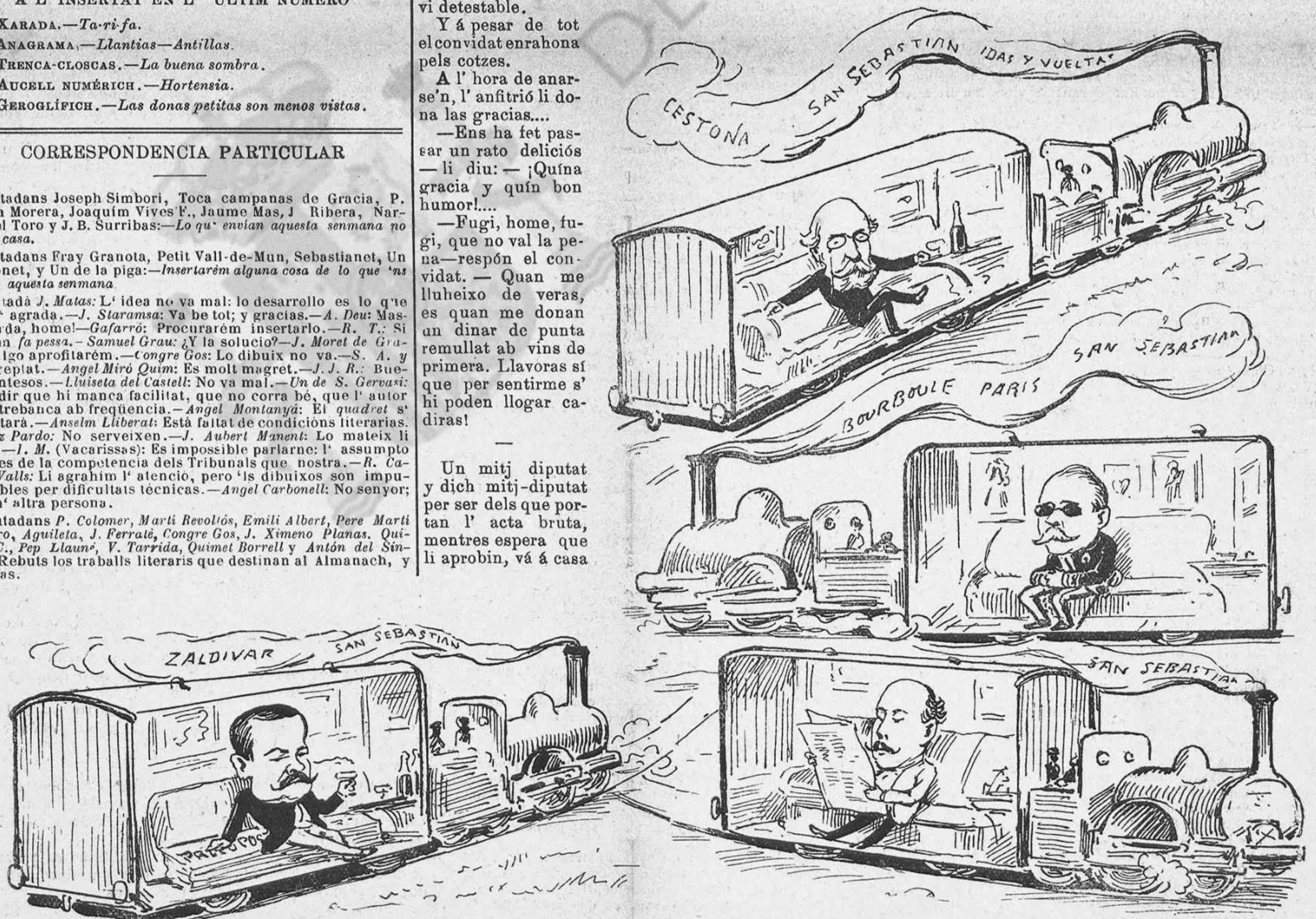
—Fugi, home, fugi, que no val la pena—respon el convidat.—Quan me lluheixo de veras, es quan me donan un dinar de punta remullat ab vins de primera. Llavors si que per sentirme s' hi poden llogar cadiras!

Un mitj diputat y dich mitj-diputat per ser dels que portan l' acta bruta, mentres espera que li aprobin, vá á casa

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

ESQUIROLS MINISTERIALS

Don Francisco, senyor Dato,
don Camilo, la vritat,

¿tantas idas y venidas
son de alguna utilidad?